

ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах господарювання, що характеризуються високою конкурентоспроможністю, підприємствам необхідно постійно вдосконалювати свою діяльність, щоб залишатися на ринку. Одним із найважливіших напрямків такого вдосконалення є інноваційна діяльність.

Інновації – це новий продукт, процес або послуга, які відрізняються від існуючих аналогів принципово новими властивостями, характеристиками, параметрами або новим поєднанням відомих властивостей, характеристик, параметрів.

Інновації є ключовим елементом розвитку сучасних підприємств, які стикаються з постійною потребою адаптації до змін в економічному, технологічному та соціальному середовищі. Відповідно до широко визнаного визначення, інновації представляють собою впровадження новаторських ідей, продуктів, процесів або організаційних підходів, спрямованих на підвищення ефективності та створення нових можливостей для підприємства.

Ефективне здійснення інновацій дозволяє створити визначальні стратегічні переваги в найбільш конкурентних галузях. Підприємства – лідери досягають конкурентних переваг завдяки інноваціям – шляхом використання як нових технологій, так і методів роботи, але після досягнення переваг утримання їх стає можливим тільки шляхом постійних вдосконалень, тобто безперервних інновацій. Таким чином, на сучасному етапі світового економічного розвитку головною ознакою конкурентоспроможності стає її інноваційність, тобто здатність системи до безперервного розвитку, оновлення та змін діяльності на основі засвоєння нововведень. Інноваційність також означає використання наявного науково-технічного, інформаційного та інтелектуального потенціалу з метою подальшого розвитку, підвищення результатів діяльності та якості життя [1].

Інновації можуть бути різними за масштабом, характером, сферою застосування. Вони можуть стосуватися продукції, технологій, організації виробництва, управління, маркетингу та інших аспектів діяльності підприємства.

Інновації є важливим фактором підвищення конкурентоспроможності підприємства з наступних причин:

- інновації дозволяють підприємству задовольняти зростаючі потреби споживачів. Нові продукти, послуги, технології можуть запропонувати споживачам нові можливості, які не можуть бути задоволені існуючими аналогами. Це дозволяє підприємству залучити нових споживачів і збільшити частку ринку.

- інновації дозволяють підприємству зменшувати собівартість продукції (послуг). Упровадження нових технологій, матеріалів, обладнання може призвести до зниження витрат на виробництво, що дозволяє підприємству знизити ціни на свою продукцію (послуги) і зробити її більш конкурентоспроможною.

- інновації дозволяють підприємству отримувати конкурентні переваги. Нові продукти, послуги, технології можуть дати підприємству перевагу над конкурентами, що дозволить йому збільшити прибуток і рентабельність.

Отже, інновації є важливим фактором підвищення конкурентоспроможності підприємства. Вони дозволяють підприємству задовольняти зростаючі потреби споживачів, зменшувати собівартість продукції (послуг) і отримувати конкурентні переваги.

Для того, щоб інновації стали ефективним фактором підвищення конкурентоспроможності підприємства, необхідно забезпечити їх ефективне управління. Управління інноваційною діяльністю підприємства включає в себе наступні етапи:

- визначення потреб у інноваціях. На цьому етапі необхідно визначити, які саме інновації необхідні підприємству для підвищення його конкурентоспроможності.

- розробка інноваційних проєктів. На цьому етапі необхідно розробити конкретні проєкти інновацій, які будуть відповідати визначеним потребам.
- реалізація інноваційних проєктів. На цьому етапі необхідно забезпечити впровадження інновацій на практиці.
- оцінка ефективності інновацій. На цьому етапі необхідно оцінити, наскільки ефективно інновації підвищили конкурентоспроможність підприємства.

Висока загальна продуктивність факторів виробництва є підґрунтям економічного зростання і показує синергію та ефективність використання капіталу та управління персоналом, сприяє зростанню конкурентоспроможності країни та підприємства [2].

Задля підвищення ефективності управління інноваційною діяльністю підприємства задля підвищення конкурентоспроможності доцільно рекомендувати впровадити деякі заходи:

- формування інноваційної культури підприємства. Інноваційна культура - це сукупність цінностей, норм і правил поведінки, які сприяють розвитку інноваційної діяльності. Формування інноваційної культури на підприємстві передбачає створення позитивного ставлення до інновацій, стимулювання творчості і ініціативи працівників, а також забезпечення доступу до інформації та ресурсів, необхідних для реалізації інноваційних проєктів.

- залучення висококваліфікованих фахівців. Успішна реалізація інноваційних проєктів вимагає наявності висококваліфікованих фахівців у сфері науки, техніки, виробництва, маркетингу та інших сфер діяльності. Підприємство має створювати умови для залучення та утримання таких фахівців.

- забезпечення фінансування інноваційної діяльності. Інноваційна діяльність є витратною, тому підприємство має забезпечити фінансування інноваційних проєктів. Це можна зробити за рахунок власних коштів, кредитів, грантів та інших джерел.

Отже, інновації є важливим фактором підвищення конкурентоспроможності підприємства. Вони дозволяють підприємству задовольняти зростаючі потреби споживачів, зменшувати собівартість продукції (послуг) і отримувати конкурентні переваги. Для того, щоб інновації стали ефективним фактором підвищення конкурентоспроможності підприємства, необхідно забезпечити їх ефективне управління.

Перелік посилань:

1. Позняк С. В. Інновації як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємств. *Ефективна економіка*. 2015. № 10. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4614>

2. В.Я. Пушак, Н.І. Горбаль Інновації як чинник підвищення конкурентоспроможності України. *Вісник економічної науки України*. — 2020. — № 1 (38). — С. 131-137